

Vejle d 12-02-2026

Til orientering om skælanalyser 2025

Vi har udsendt mails til de medlemmer, der har indleveret skælprøver i 2025

Mailen ser således ud med et eksempel og med generelle data fra skælanalyserne.

DSF medl.nr. XXX

Kære WWW,

Havørred fanget i 2025 i Vejle Å.

Hermed udsender vi mails med info om skælprøve indleveret i 2025.

Tak til de fiskere, der har indleveret skælprøver.

Vi har analyseret 35 skælprøver fra VSF's fiskevand. Det er ganske fint.

Vi indsamler skælprøver i 2026 også. Og ser gerne flere indleverede skælprøver. Også meget gerne for de mindre fisk 40 – 60 cm.

I dette brev skriver vi kort om din fisk, senere i dokumentet er der data fra årene 2014 – 2025.

Analyse af skæl fra din fisk

Vi har aflæst skællet på din Havørred på **q kg og 8fgcm**, køn **Han**, som du fangede den **xx.xx** i **Vejle Å på "agn"**. Skælkode for det analyserede skæl er **(2,1,+)**

Skælkoden: det første ciffer angiver antallet af år i ferskvand. Det andet ciffer angiver antal år i saltvand. Til sidst kan der være et G, som betyder at fisken har været oppe at gyde. Det sidste ciffer er altid et +. Det er tiden fra marts og til opgang og fangst.

Du kan se et foto af et skæl fra fisken

[klik her](#) - men her blot et eksempel på en fisk [20250828 57 2 k 7195 sk2 merge målt burn.jpg](#)

Det kan tage lidt tid – så vær lidt tålmodig. Forstør billedet for bedre at kunne se detaljer.

På skællet kan du se nogle farvede streger. En linje repræsenterer et år

Disse farver betyder:

- Lys grøn: ferskvand
- Blå: Saltvand
- Lilla/magenta: gydevandring

Tallene på stregerne ER små men bruges af os til beregning af længden på fisken.

Livshistorien og væksten for din fisk fremgår af billedet og af skemaet herunder:

	Ferskvand			Saltvand			Gydning			Fanget
Leveår	1	2		3						4
Længde	v	f		44						57

Knæk og bræk i den kommende sæson

Og HUSK – vi indsamler i 2026 igen systematisk skæl fra de opstillede kasser, som er placeret: Tørskind, Nørager, Kvak Mølle, Gruset og ved klubhuset. Her finder du også nye skælposer

Hvis du har spørgsmål eller kommentarer, er du velkommen til at skrive til mig/skæludvalget.

Carsten Maack
Vejle Sportsfiskerforening

Mail: carsten@vsf-vejle.dk

Lidt generelle data:

Efter 1, 2 eller 3 år i ferskvand smoltificerer havørredynglen og vandre ned gennem vandløbet og ud i fjorden. Dette skifte kan nemt ses på væksten og dermed på skællene.

Fra en tilvækst i ferskvand på 7 – 10 cm om året bliver tilvæksten i saltvand betydeligt større. Omkring 18 – 25 cm om året.

På skællene ses tilvækster som “Ringe”. I ferskvand danner fisken omkring 18 vækstringe om året.

I saltvand danner fisken omkring 35 ringe.

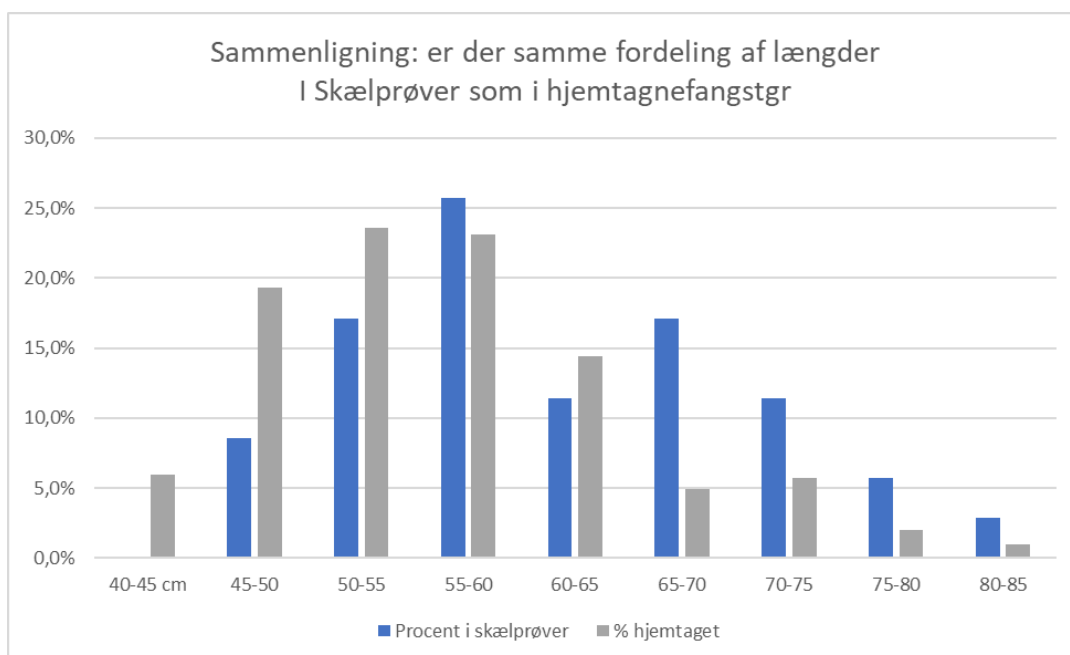
Antallet af “ringe” bruger vi, når vi aflæser skællene. (Og ser efter andre tegn!)

For fisk med 1 havår er tilvæksterne i saltvand i 2025 om året beregnet til: Gennemsnitstilvækst er 19,8 cm, og MINIMUM tilvækst var 12,1 cm. Median 19,7 cm

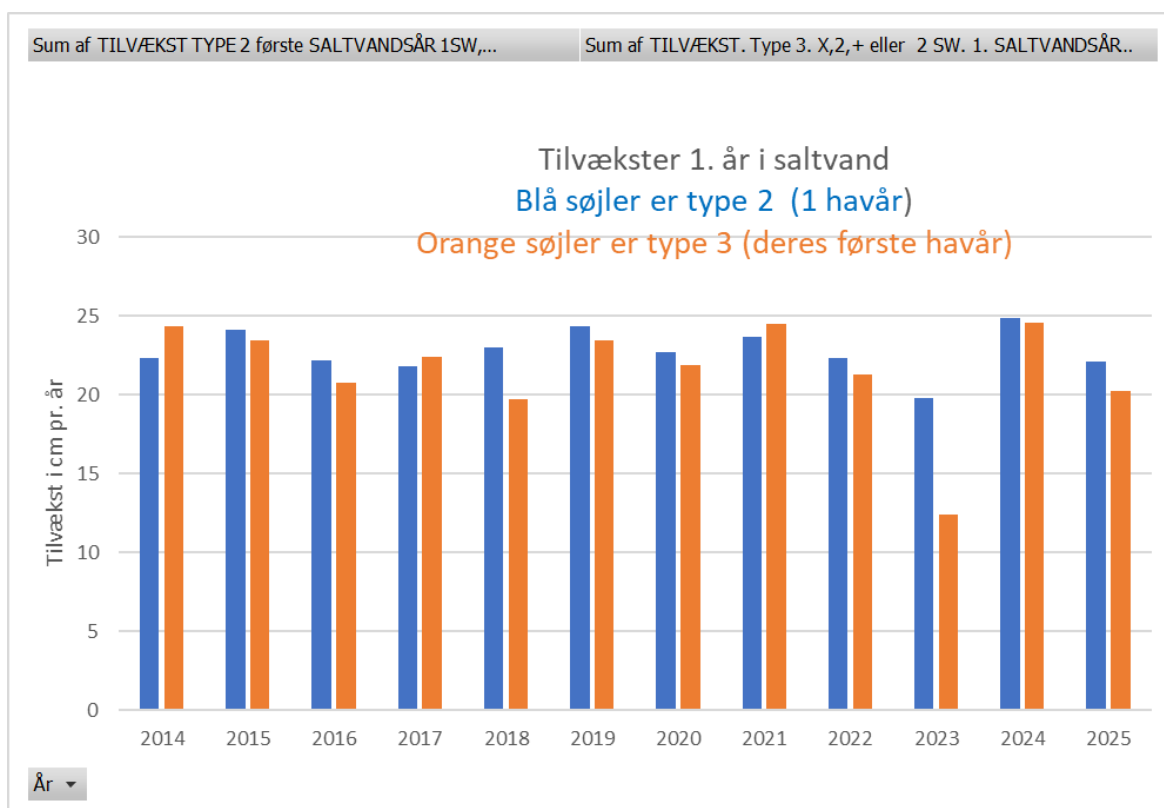
I 2025 var den største tilvækst på 31,8 cm! i det første år fisken var i saltvand. Det andet år var tilvæksten for denne fisk 17,9 cm. I opgangsåret var tilvæksten 6,4 cm. Fisken var gået ud som 1 årssmolt på 13 cm. Ved fangst var den 69 cm. Kun 3 år og nogle måneder gammel!! Konditionsfaktor på 1,07, hvilket er lidt lavt for fisk i Vejle Å

Diagrammet herunder viser fordelingen af længder på fisk i skælprøver og i fangstrapporten for 2025 for hjemtagne fisk (det er kun hjemtagne fisk, der må tages skælprøver af).

Der er lidt for mange fisk i skælprøverne af de store fisk – og lidt for få skælprøver af de mindre fisk. Men man kan godt bruge skældata som dækkende de fangede fisk

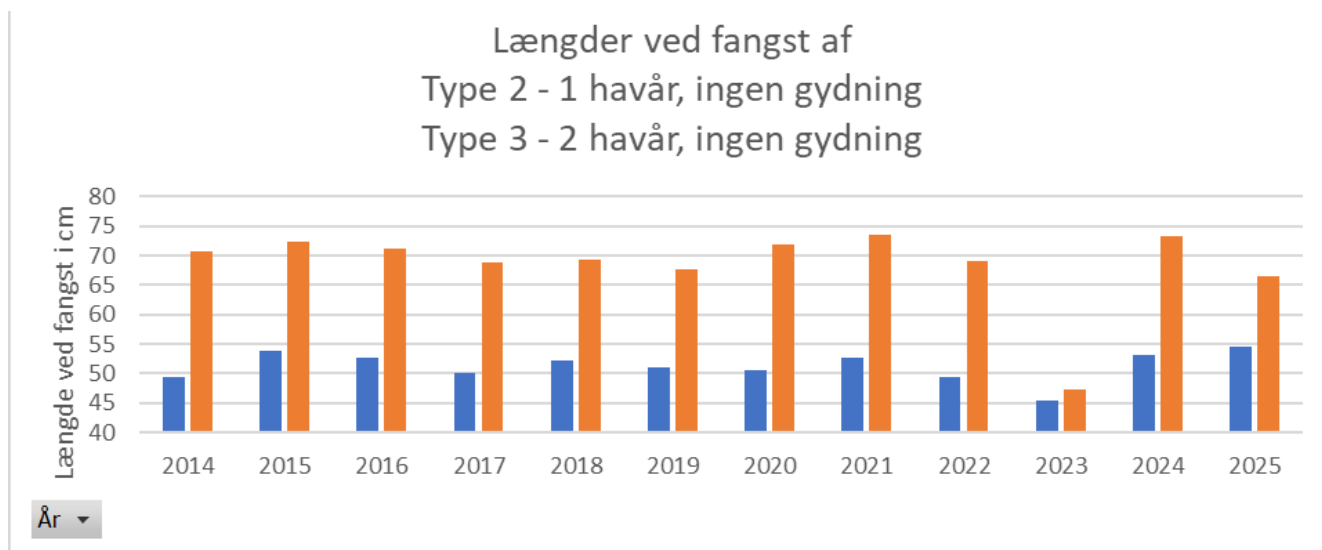

Diagrammet herunder viser gennemsnitlige tilvækster i havet for fiskens første havår. Et vigtigt diagram at holde øje med - læg mærke til 2023. Type 2 har 1 helt havår (1SW), Type 3 har 2 hele havår (2SW). 1 SW og 2 SW we sw internationale betegnelser.

Der er ikke den store forskel i tilvæksterne på fisk med 1 eller 2 havår – når man ser på det første havår.

Diagrammet herunder viser gennemsnittet af længden på fisk med 1 havår og med 2 havår. Og her er der stor forskel. Længderne er, når fisken er fanget.

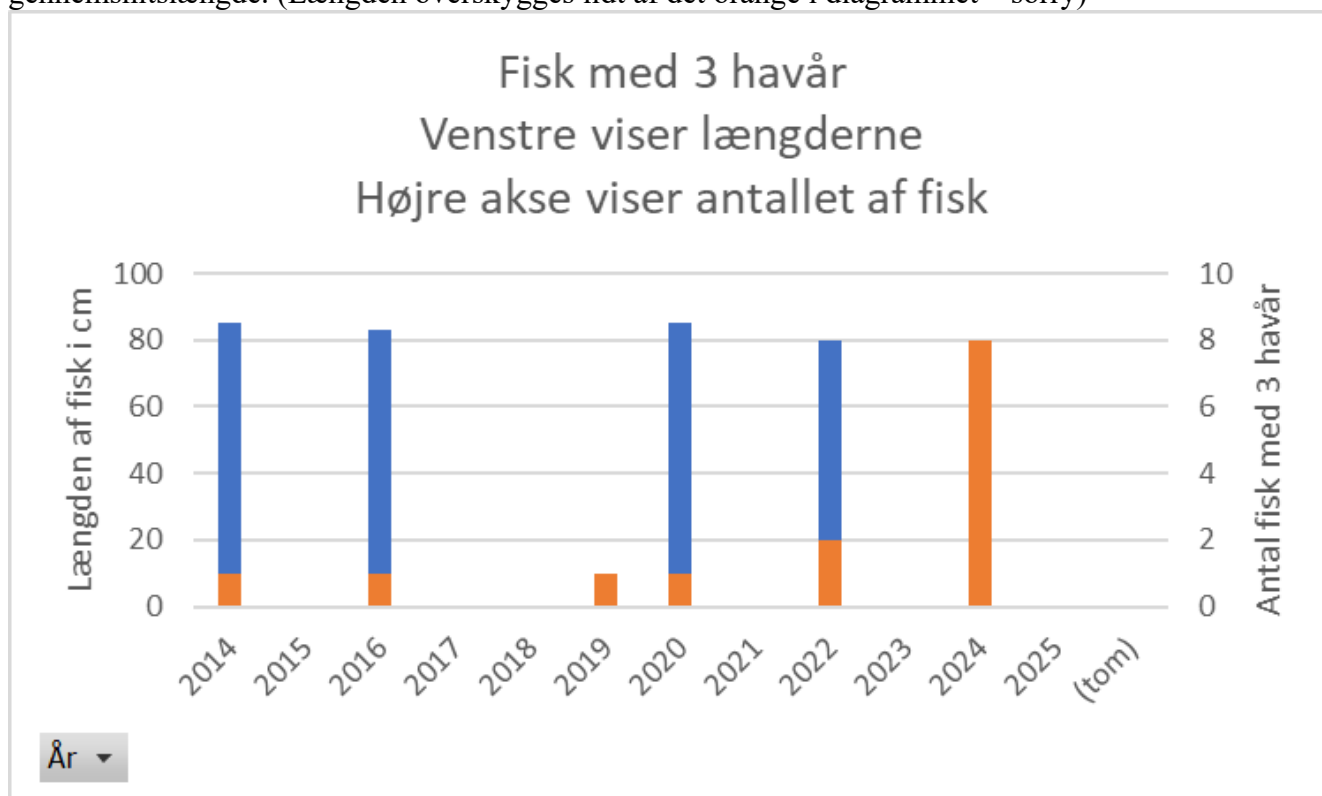

Dvs at fanger man en fisk omkring de 50 cm, er det sandsynligvis en fisk, der har opholdt sig 1 vinter i havet. Fiskene fra 2025 har fine tilvækster for type 2.

Er fisken større (65 – 73 cm) er det med ret stor sandsynlighed en fisk, der har været i havet i 2 vintre. Man kan ikke være helt sikker her! Det kan også være tale om en fisk med 1 havår, gydning og fisken er gået op igen til ny gydning. Disse fisk er oftest mellem 55 – 65 cm.

En fisk med 3 havår og ingen gydning er endnu “længere”: se diagrammet herunder.

Man kan se, at vi ikke har ret mange af denne type fisk i Vejle Å. Antallet af fisk er meget lille – og dermed stor usikkerhed i data. Særligt 2024 skiller sig ud med rigtig mange fisk - 8 fisk og 77,8 cm i gennemsnitslængde. (Længden overskygges lidt af det orange i diagrammet – sorry)

Der fanges flere større fisk end diagrammet viser. Det er eks. Fisk, der har været oppe at gyde er på deres 2. gydevandring.

Andelen af fisk der når deres 2. gydevandring ligger gennemsnitligt på omkring 10 % men med stor variation på gydetype og årstal. Se diagrammet herunder.

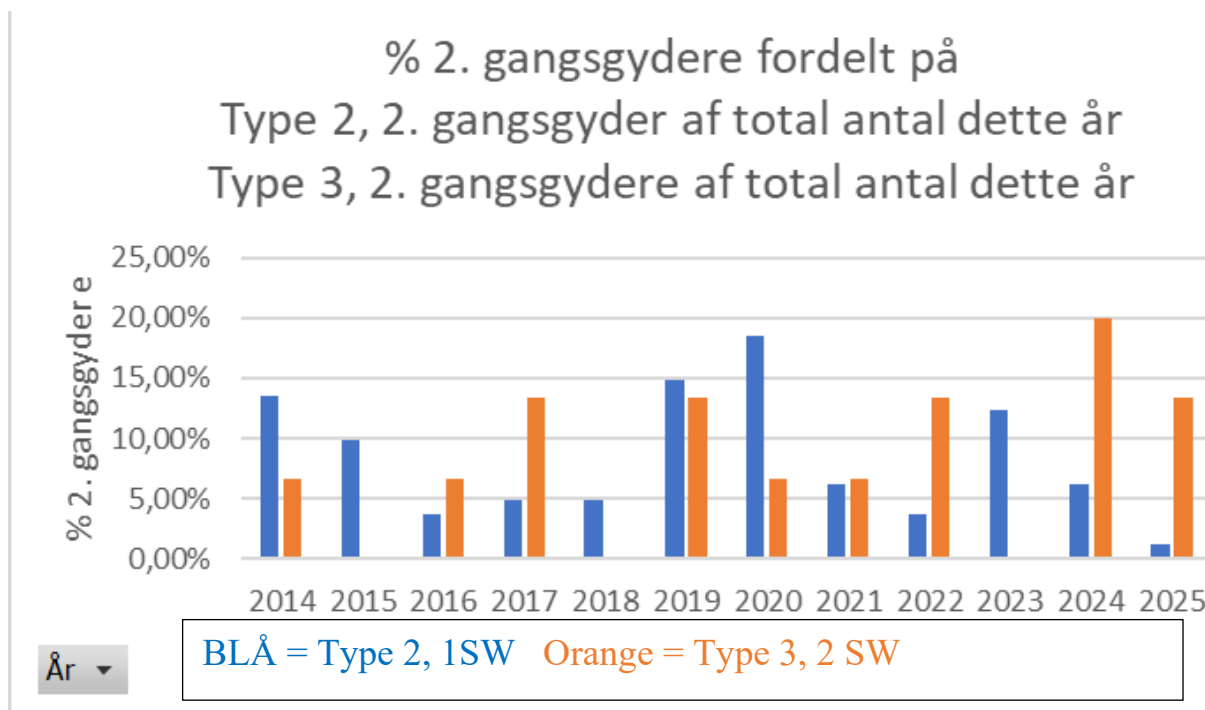
Gennemsnit:

- Blå søjle: $\approx 10.5\%$
- Orange søjle: $\approx 11.58\%$

Læg mærke til 2024. Der er mange fisk i denne kategori – hvilket også er tydeligt i fangststatistikkerne.

Ligeledes er der i 2023 slet ingen type 3, 2. gangsgydere.

I 2025 et meget lille antal 2. gangsgydere, type 2.

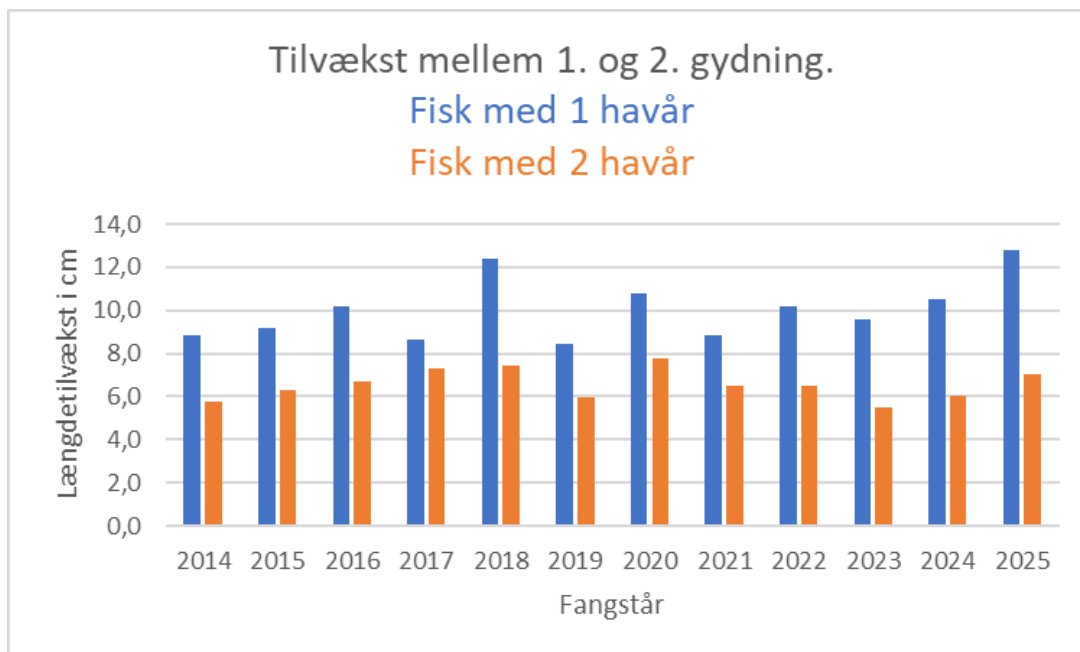

Diagrammet viser hvor mange 2. gangsgyder der er i de forskellige gydetyper. Generelt er andelen af 2. gangsgyder ret lille men med meget stor variation.

Næste diagram viser tilvækster mellem 1. og 2. gydning

Herunder er vist hvor meget fisk med denne livshistorie er vokset mellem gydningerne:

Har levet et havår fra udtrækning som smolt, overvintret i havet, og er gået op for at gyde om sommeren. Fisken er vandret ud efter gydning, opholder sig om vinteren i saltvand, og går op for at gyde 2. gang om sommeren. (x,1,G,+) - [de blå søjler](#)

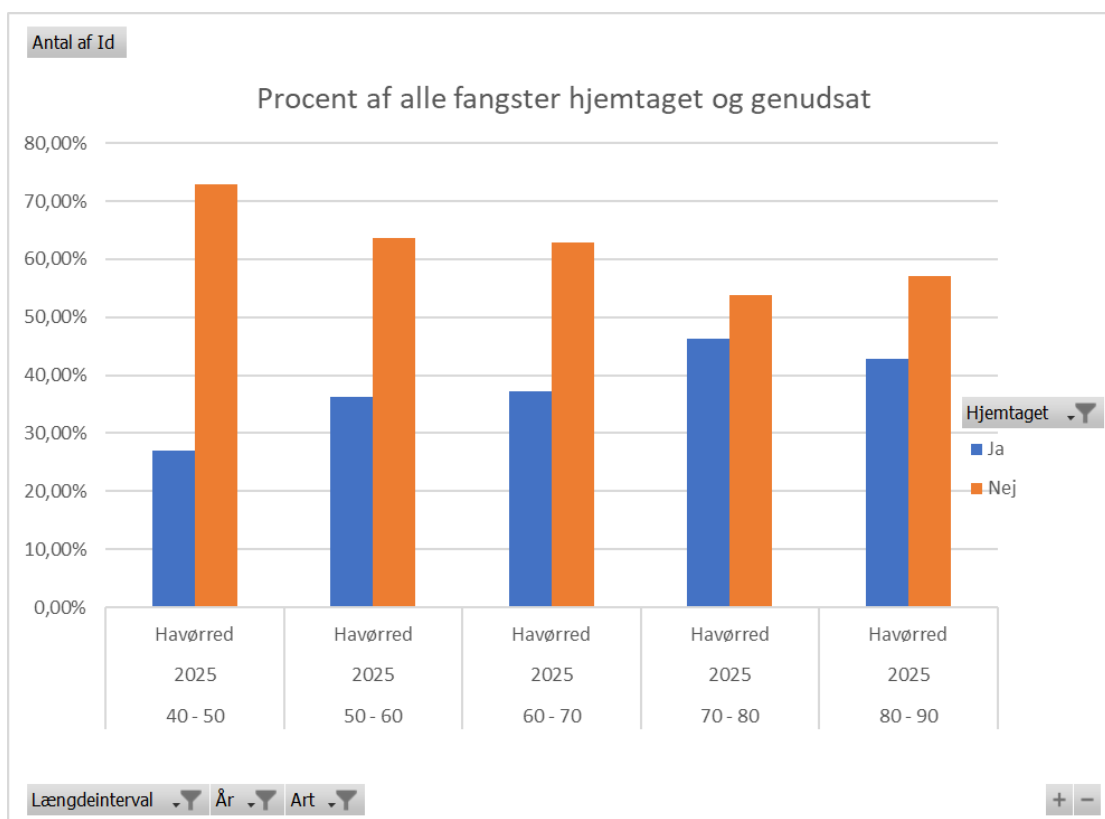

De orange søjler viser det samme for fisk med 2 havår:

Fisken har levet to havår efter udtræk som smolt, er gået op for at gyde om sommeren. Fisken er vandret ud igen om vinteren til saltvand efter gydning og går op for at gyde 2. gang om sommeren. (x,2,G,+) Imellem gydningerne er der ikke nogen af fiskene der vokser ret meget. Typr 3 fiskene er de, der vokser mindst og de vokser noget mindre end type 2 fiskene. De ”store fisk” har vanskeligere ved at komme i gang med væksten efter gydningen. Og desuden er dødeligheden større for disse sammenligner med de ”mindre fisk”, gydetype 2.

Så for at blive ”stor” er det bedst at vente med at gå op for at gyde.

Genudsætning/hjemtagning

Et utroligt diagram!! Andelen af genudsatte overstiger andelen af hjemtagne – for ALLE længder!

Imponerende!

Hvornår fiskene vandrer op i et vandløb for at gyde, varierer mellem de forskellige vandløb og er i nogen grad genetisk bestemt. Opgangstidspunktet påvirkes imidlertid også af miljømæssige faktorer som vandføring, temperatur og fødegrundlag i havet.

For Vejle Å adskiller fangstårene 2023 og 2024 sig fra det normale mønster, hvilket kan indikere ændrede miljøforhold eller variation i overlevelse og havophold.

Hvis man systematisk opfisker alle fisk med eksempelvis fire havår, reduceres deres mulighed for at bidrage genetisk til den næste generation. Over tid kan dette føre til en forskydning i den genetiske sammensætning af bestanden, således at andelen af fisk med fire havår mindskes. En sådan selektiv påvirkning er biologisk set uheldig, da den reducerer bestandens naturlige variation og potentielle robusthed.

Tilsvarende vil selektiv opfiskning af andre gydetyper kunne påvirke den genetiske og livshistoriske variation i bestanden.

I den sammenhæng er det derfor særdeles positivt, at andelen af store, genudsatte fisk i 2025 er høj og har været markant stigende gennem de seneste år, da dette bidrager til at bevare den genetiske diversitet i bestanden.

Men vi hjemtager for få af de mindre fisk. En for lille beskatning af denne type kan også påvirke diversiteten i bestanden.

Det ideelle er, at vi hjemtager lige store andele af de forskellige gydetyper.

På vegne af Skæludvalget
Carsten Maack
Mail: carsten@vsf-vejle.dk